

Uitslag enquête Elsendorp

Werkgroep enquête Elsendorp

Coöperatie Elsendorp

Small village, Great people
Elsendorp

Dorpsoverleg Elsendorp

Elsendorp 7 mei 2021.

Inleiding.

De gemeente Gemert-Bakel staat voor de uitdaging om de overstap naar duurzame energie te maken. In maart jl. werden de inwoners van Elsendorp door middel van een webinar geïnformeerd over de plannen van zonnevelden en windmolens binnen onze gemeentegrenzen.

De voorlopige voorkeur van het college van B en W bleek een zoekgebied rond de Rips en Elsendorp te zijn.

Na afloop hiervan werd de bewoners gevraagd een enquête in te vullen waarin om de mening van zonnevelden en windmolens binnen onze gemeentegrenzen werd gevraagd. De enquête bleek een suggestief karakter te hebben en tijdens het invullen van de vragen bleek het om minimaal 3 windmolens te gaan en zonnevelden. Deze zouden niet alleen de lokale energiebehoefte moeten dekken maar ook de regionale.

Inwoners van Elsendorp en De Rips voelden zich overvallen en hadden het gevoel hun werkelijke standpunt niet duidelijk te kunnen maken in de door de gemeente verstrekte enquête. De Rips heeft hier het initiatief genomen om middels een enquête de inwoners op een andere wijze te informeren en te bevragen. In navolging hierop en in overleg met De Rips hebben Coöperatie Elsendorp en het Dorpsoverleg Elsendorp ook in Elsendorp een enquête uitgezet. Dit gebeurde door een brief en enquête. *(zie bijlagen)*

Enquête.

In Elsendorp (*excl buurtschap de Vossenbergh, deze zijn met de enquête van De Rips meegenomen*) werden op vrijdag 24 april en zaterdag 25 april totaal aan 411 huishoudens een informatiebrief en enquête uitgedeeld. Huis aan huis werden de enquêtes op 28 en 29 april opgehaald. De gegevens werden anoniem verwerkt. De vrije tekst commentaren werden uitgeschreven.

Resultaten

Van de 411 verstrekte enquêtes werden 251 formulieren ingevuld geretourneerd (61%). Een groot aantal inwoners hebben het niet ingevuld omdat ze hadden vernomen dat de Gemeente inmiddels haar plannen had gewijzigd en afzag van de plaatsing van windmolens.

Als reden waarom mensen in Elsendorp willen wonen wordt het meest de bossen, natuur en landschap genoemd (77%). Daarnaast wordt rust belangrijk gevonden (71%), de gemeenschap (63%) en de mogelijkheid om landbouw uit te kunnen oefenen (33%).

De regionale energiestrategie (RES) geeft richting aan de gemeentelijke plannen. Naast via deze enquête (47,8%) werden inwoners via het webinar (13,1%), Gemerts-Nieuwsblad (36,7%), social media (26,7%), via de gemeente Gemert-Bakel (12,4%) en 9,6% op een andere wijze geïnformeerd. De energie transitie wordt regionaal vertaald. De vraag is of ieder dorp van de gemeente Gemert-Bakel hier evenredig aan moet bijdragen. 71% van de geënquêteerden geeft aan dat elk dorp evenredig aan de transitie moet bijdragen.

De gemeente Gemert-Bakel stelt zonne- en windenergie voor als alternatieve energiebronnen, 77% van de respondenten heeft bezwaar tegen windmolens. De belangrijkste algemene redenen die hiervoor gegeven worden zijn: geluidsoverlast, gezondheidseffecten, slagschaduw en natuurbelasting, ,

Wanneer de windmolens in of in de omgeving van Elsendorp geplaatst zouden worden stijgt dit naar 86%. De aanvullende bezwaren tegen plaatsing in de omgeving van Elsendorp zijn; het gevoel afvoerputje van de regio te zijn, weinig rendement omdat Elsendorp tot het meest windluwe gebied van Nederland behoort (*zie bijlage 5, hoofdstuk 6*) en het totaal aan negatieve gezondheidseffecten op het dorp.

87% van de mensen geeft aan geen windmolen in de nabijheid van Elsendorp te willen. Een windmolen wil slecht 3%, 2 windmolens 5%, 3 windmolens 2% en 3% wil 4 molens.

Een andere alternatieve energiebron is zonne-energie in zonnevelden.

In het algemeen heeft 57% bezwaren tegen zonnevelden. Redenen die hiervoor gegeven worden zijn dat het gebruik op daken meer voorkeur heeft, het opgeven van goede landbouwgronden, landschapsvervuiling en milieubelasting bij verwijdering.

In de directe nabijheid van Elsendorp heeft 64% van de respondenten bezwaar. De redenen voor het bezwaar zijn hetzelfde als de algemeen gegeven redenen, maar vooral wordt nu benoemd dat daken op schuren, stallen en bedrijfsgebouwen een goed alternatief zou kunnen zijn. Ook de succesvol afgeronde postcoderoos projecten in Elsendorp worden vermeld.

Deze visie van verduurzaming wordt door de Elsendorpse inwoners ook daadwerkelijke in de praktijk gebracht. Uit de inventarisatie van 220 ingevulde enquêtes blijkt dat op 100 locaties in Elsendorp inmiddels 12.465 zonnepanelen zijn geplaatst en dat in 2021 daar nog 18 locaties aan worden toegevoegd met het plaatsen van 5.628 panelen. Uitgaande van gemiddeld 260 Kwh per paneel levert dit in Elsendorp een jaarlijkse energieopbrengst van 4.704.180 kWh, 4,7 GW (gigawatt). In Elsendorp zijn twee postcoderoosprojecten succesvol gerealiseerd. Eind 2021 heeft 53% van de 220 respondenten zonnepanelen.

In het in 2011 uitgevoerd onderzoek door studenten van de universiteit van Wageningen, is het totale Elsendorpse energieverbruik voor 380 en 70 agrarische bedrijven vastgesteld op 4.770.328 kWh. (zie bijlage 5, hoofdstuk 4.1). Geconcludeerd kan worden dat Elsendorp nu middels alternatieve energie nagenoeg voorziet in haar energieverbruik.

64% van de respondenten wil geen zonnevelden in Elsendorp of directe nabijheid. Meerdere kleine zonnevelden wil 23% en enkele grote velden slechts 13% van de mensen.

Geothermie is een alternatieve manier van energieopwekking. 51% van de mensen vindt dit een alternatief, maar veel geven aan twijfels te hebben over de haalbaarheid/rendabel zijn i.v.m. de omvang van het dorp.

Op de vraag welke vorm van alternatieve energie de voorkeur heeft antwoorden de meeste mensen: zonnepanelen op daken (84%). Als tweede wordt geothermie genoemd. Hierna volgen zonne-energie en tenslotte windenergie.

De respondenten zijn ook gevraagd om mee te denken over alternatieven. De volgende suggesties worden gegeven; zonnepanelen op daken, gebruik van vrijkomende bouwblokken door bedrijfsbeëindiging van varkens en nertsbedrijven, voorwaarde bij vergunning afgifte, stimuleren van isolatie, energieneutraal en duurzaam bouwen, toepassen van kernenergie en waterstof.

Op de vraag of de RES en de huidige plannen een voordeel voor de inwoners van Elsendorp zou kunnen opleveren worden met name financiële voordelen genoemd. Echter de meeste mensen geven aan geen voordelen te zien en geven aan wantrouwend en afwijzend te staan ten aanzien van het voorgenomen initiatief van gemeente en energiebedrijven.

Tenslotte werd een vraag gesteld of de bewoners van Elsendorp bezorgd zijn over hun huidige leefomgeving. Zeer opvallend was dat erg veel mensen zich zorgen maken over het landbouwontwikkelingsgebied en de bestemming van de lege stallen, de reactivering van de vliegbasis de Peel, windmolens, zonnevelden, gezondheidseffecten van stikstof en fijnstof, droogte, verkeersveiligheid en de algemene leefbaarheid van het dorp. Deze laatste zorg wordt met name in gegeven door het volledig ontbreken van bouw kavels voor starters en levensbestendige woningen voor ouderen.

Discussie

De hoge respons op de enquête geeft weer dat inwoners van Elsendorp betrokken zijn bij het onderwerp. Het blijkt dat de informatieverstrekking door de gemeente ernstig tekortschiet. De alternatieve energieopwekkingsplannen leiden tot grote zorgen en wantrouwen in het dorp, naast de reeds andere bestaande zorgen die betrekking hebben op de leefbaarheid en gezondheid. De betrokkenheid, de grote zorgen en de weerstand tonen aan dat de draaglast m.b.t. maatregelen en plannen die van invloed zijn op de leefbaarheid van het dorp wordt overgeschreden. Inwoners vinden dat nu alle dorpen evenredig belast dienen te worden. Er is nu geen draagvlak voor windmolens. Voor zonneparken is eveneens weinig draagvlak. Daarentegen voor zonnepanelen op daken en leegkomende agrarische bouwblokken is wel draagvlak. Initiatieven voor postcodeprojecten worden toegejuicht. Daarnaast staan mensen wel open voor alternatieve energieopwekking. Voordelen van de plannen zien de inwoners van Elsendorp nauwelijks.

Aanbevelingen:

- Neem de zorgen van de mensen uit Elsendorp serieus.
- Plaats geen windmolens.
- Zet in op maximaal gebruik van zonnepanelen op daken (particulier en bedrijfsgebouwen)
- Maakt dit onderdeel bij afgifte van bouwvergunningen.
- Stimuleer en ondersteun postcodeprojecten in de gemeente.
- Niet toewijzen van zoekgebieden met aanzienlijke effecten op de reeds overbelaste omgeving.
- Verdeel de lasten van de energietransitie evenredig over de gemeente.
- Zorg voor transparantie en goede communicatie bij beleid en plannen.
- Maak gebruik van de betrokkenheid van de mensen bij dit thema.
- Vergroot het draagvlak en vertrouwen bij de inwoners van Elsendorp.
- Neem de adviezen vanuit het rapport Universiteit Wageningen ter harte (*hoofdstuk 8.1*)
- Zorg voor voldoende bouwgrond/kavels voor starters en ouderen. Er is nu **geen enkele** bouwkwavel meer in Elsendorp.

Bijlage:

1. Tabellen en Grafieken enquête Elsendorp
2. Open vragen en commentaren
3. Informatiebrief van de enquête
4. Enquête Elsendorp
5. Rapport: Energieke toekomst Elsendorp.(*Universiteit Wageningen*)